

ת"פ 27955/01/18 - מדינת ישראל נגד שניר ויסוקר

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 27955-01-18 מדינת ישראל נ' ויסוקר(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופט יחיאל ליפשיץ
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

שניר ויסוקר (עציר)

הנאשם

גזר דין

כללי

הנאשם, יליד 1989 ותושב טירת הכרמל, הורשע על פי הודאתו בשני אישומים שייחסו לו **ניסיון שוד** וכן **החזקת סם לצריכה עצמית**. באישום הראשון, נטען כי סמוך לפני שעות הערב המאוחרות של ה 23.12.17, סיכם הנאשם יחד עם חברו ישראל אברמוב (להלן: **אברמוב**) לשדוד את "מכולת ג'בלי" (להלן: **המכולת**) בטירת הכרמל. לצורך כך, הצטיידו השניים בקסדות ובכפפות והנאשם הצטייד גם באקדח אוויר המסוגל לירות כדורי פלסטיק (להלן: **האקדח**). סמוך לשעה 22:53 במועד לעיל, הגיעו השניים למכולת כשהם חובשים על ראשיהם קסדות, הנאשם עטה ביד האחת כפפה ובשניה אחז באקדח וגם אברמוב עטה על ידיו כפפות. השניים נכנסו למכולת כאשר באותה עת שהו שם בעל המכולת (להלן: **המתלונן**) ולקוח. עם כניסתם למכולת, דחף אברמוב את הלקוח ואמר לו "**זה שוד אל תזוז**" ואילו הנאשם איים על המתלונן בהפנתו לעברו את האקדח וכן אמר לו "**תן את הכסף זה שוד**". המתלונן צעק לעבר הנאשם ואברמוב "**בואו תהרגו אותי, נראה אתכם**", רץ מאחורי הדלפק לכיוון השניים ואז הם נמלטו מהמקום. בגין מעשיו לעיל, הורשע הנאשם ב**ניסיון שוד בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 402(ב)+ס' 25 ו 29 **לחוק העונשין**, תשל"ז 1977. באישום השני נטען, כי במהלך חיפוש שנערך בבית הנאשם ביום 25.12.18, נמצא כי הוא החזיק שם סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 2.63 גרם נטו. בגין כך הורשע הנאשם ב**החזקת סם מסוכן** לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א)+(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973.

ראיות הצדדים לעונש

המאשימה הגישה את פלט הרישום הפלילי של הנאשם (ת/1) ממנו עלה כי לחובתו 7 הרשעות במגוון עבירות, בעיקר רכוש וסמים והוא נדון ל 4 תקופות מאסר בפועל.

מטעם הנאשם העידה רעייתו. עדותו התקיימה, לבקשתה בדלתיים סגורות ולכן לא אפרטה במסגרת זו. יחד עם זאת,

אציין כי רעיית הנאשם ביקשה כי עונשו של הנאשם יהיה קצר ככל שניתן לטובת התא המשפחתי.

טיעוני המאשימה לעונש

בטיעוניה לעונש, עמדה המאשימה על חומרת מעשי הנאשם והפנתה לכך כי הנאשם אינו צריך "ליהנות" מכך שלא הצליח להשלים את השוד, שכן הדבר היה רק משום תעוזת המתלונן. עוד הפנתה המאשימה לכך שמדובר בשוד שבוצע בצוותא תוך שהנאשם עשה שימוש באקדח שנחזה להיות אמיתי ואף כיוון אותו לעבר המתלונן, על כל מה שמשתמע מכך מנקודת מבטם של המתלונן ושל הלקוח. בנוסף, נתנה המאשימה דגש לכך כי המעשה בוצע לאחר תכנון והצטיידות מראש בקסדות, כפפות ובאקדח לעיל. המאשימה הפנתה לפסיקה מגוונת בעבירות שוד, בנסיבות הדומות לשיטתה לענייננו, ועתרה למתחם שבין 2.5 ל 5 שנות מאסר. לגבי הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, הפנתה המאשימה לעברו הפלילי המכביד של הנאשם, שחרף גילו הצעיר כבר ריצה מספר תקופות מאסר. לכן, נטען שיש להשית עליו עונש מאסר לתקופה משמעותית וכן מאסר על תנאי ופיצוי לטובת המתלונן.

טיעוני הנאשם לעונש

מנגד, טען בא כוח הנאשם כי מבלי להפחית מחומרת מעשיו של הנאשם, יש ליתן את הדעת למספר נתונים המקהים מחומרתו: הכלי שבו עשו הנאשם ושותפו שימוש לא היה אקדח אמיתי, אלא אקדח אויר שאינו יכול להסב נזק של ממש למאן שהוא וכל תכליתו היתה להבהיל ולא מעבר לכך. במילים אחרות, פוטנציאל הנזק, שהינו נסיבה בעלת משקל, לא היה משמעותי. על כך כי הנאשם לא התכוון ואין זה מנוהג להפעיל אלימות של ממש כלפי האחר, ניתן אף ללמוד מההתרחשות עצמה - כאשר המתלונן ניגש לעבר הנאשם ושותפו, נמלטו השניים מהמקום. משמע, חרף חומרת האירוע, בחר הנאשם שלא להפעיל אלימות של ממש ועובדה שאיש מהנוכחים לא נפגע וגם לא נגרם נזק לרכוש. בהפנותו לפסיקה המתאימה לענייננו, לשיטתו, נטען למתחם שבין 4 ל 9 חודשי מאסר. בנוגע לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, הפנה לנסיבות חייו של הנאשם, לכך כי הרשעתו המשמעותית האחרונה הינה משנת 2013, מאז עזב הנאשם את סביבת מגוריו בדרום הארץ התחתן עם רעייתו ומתגורר עמה בעיר מגוריה בטירת הכרמל. בנוסף, כפי שעלה מעדות רעיית הנאשם, שני בני הזוג עובדים לפרנסתם. צוין, כי הרקע לביצוע השוד היה מצוקה כלכלית אליה נקלעו בני הזוג והצורך לממן טיפולים רפואיים. בא כוח הנאשם הפנה להשלכות שעשויות להיות מהטלת מאסר ממושך על התא המשפחתי. בנוסף, עתר בא כוח הנאשם לתת משקל להודיית הנאשם ולחיסכון בזמן שיפוטי. סיכומו של דבר, נטען כי ניתן להסתפק בתקופת המעצר עד כה (כ 5 חודשים).

דבר הנאשם

הנאשם הביע חרטה על מעשיו ומסר כי ביצע אותם על רקע הצורך במימון טיפול רפואי. עוד מסר כי הוא מבקש להקים משפחה וכדבריו "אני לא רוצה לחזור לעשות שטויות".

דין ומסקנות

כקבוע בחוק העונשין (תיקון 113), העיקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת

מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו; ובקצרה, העונש הראוי לעברייני יגזר ממידת אשמו ומחומרת מעשיו. כמו כן, הגדיר תיקון 113 את מדרג שיקולי הענישה וזאת לפי הסדר הבא: הלימה, שיקום, הגנה על שלום הציבור, הרתעה אישית והרתעת הרבים. בעוד שיקול ההלימה הוא שיקול גמולי; יתר השיקולים הינם שיקולים תועלתניים. השלב הראשון בקביעת העונש הוא קביעת מתחם העונש ההולם. מדובר במתחם נורמטיבי אובייקטיבי, כאשר לשם כך נלקחים במסגרת השיקולים: (1) הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בערך זה; (2) מדיניות הענישה הנהוגה; (3) נסיבות הקשורות בביצוע העבירה. המתחם מתייחס למקרה קונקרטי ולא ניתן לקבוע מראש מתחם על פי העבירה בלבד (ור' בנדון האמור ברע"פ 4088/13 **אחמד הדרי נ' מדינת ישראל** (11.6.13), ע"פ 1323/13 **חסן נ' מדינת ישראל** (5.6.13)).

הערכים החברתיים המוגנים בעבירת השוד הינם ההגנה על הציבור ועל רכושו. יפים בהקשר זה הדברים שנאמרו בע"פ 772/13 **יחיא נ' מדינת ישראל** (29.6.14): **"אין צורך להרחיב את הדיבור באשר לערך החברתי שנפגע מביצוע עבירת השוד. רבות נאמר על החומרה הרבה הגלומה בעבירה זו, ועל היותה מחייבת ענישה הולמת. אכן, "מעבר להיבט הכספי והכלכלי של התופעה, יש ליתן את הדעת לפגיעות הפיזיות, ולא פחות חמור מכך, לפגיעות הנפשיות הנגרמות לקורבנות העבירה, בצד הפגיעה בשלומם ובביטחונם של הציבור בכללותו"** (ע"פ 588/13 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 13 (27.8.2013); ע"פ 5617/13 כהן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פס' ט' (27.5.2014)). יחד עם זאת, יש לזכור כי קיימת קשת רחבה של מעשי שוד אפשריים הנבדלים זה מזה בנסיבותיהם ובמדרג חומרתם. מידת הפגיעה בערכים החברתיים, וכך גם מדיניות הענישה הנוהגת, תלויים, אפוא, בנסיבותיו הקונקרטיות של מעשה השוד וחומרתו. מכאן החשיבות היתרה בבחינת כל מעשה שוד ושוד לגופו . . .".

□ עונשים: קנס: 6,000 ש"ח.

□ עבר פלילי: כלשהו

□ נסיבות נוספות: הודאה, הסדר טיעון, שונות: עונשו של נאשם 1 ונסיבותיו המחמירות; 10 חודשי מעצר; המלצה להימנע ממאסר בפועל; אין שיקום משמעותי; לחומרה- סוג הסם; כמותו; העסקה בוצעה בביתו; קיבל תמורה גבוהה; לקולא- מאסרו הראשון; סיכוי נמוך להישנות; הרכב משמש לפרנסתו

□ תסקיר מבחן: חיובי

□ לגזר הדיבעניינו, מדובר בניסיון שוד של חנות מכולת שתוכנן מראש ובוצע בצוותא על ידי הנאשם ושותפו, וזאת לאחר שהצטיידו לשם כך בקסדות, כפפות וכן באקדח אויר שנחזה להיות אמיתי. השניים נכנסו למכולת כאשר רק בעליה ולקוח נוסף שהו שם כשהם חובשים קסדות לראשיהם. עם כניסתם למכולת, דחף השותף את הלוקח ואמר לו **"זה שוד אל תזוז"** ואילו הנאשם איים על המתלונן בכך שהפנה את האקדח לעברו ואמר לו: **"תן את הכסף זה שוד"**. לא קשה לדמיין את האימה שאחזה במתלונן ובלקוח בהיקלעם לסיטואציה קשה ואלימה כפי שתוארה לעיל. אכן, הנאשם ושותפו לא הפעילו אלימות של ממש כנגד המתלונן והלקוח, אך האירוע בכללותו היה אלימה ולא ניתן להקל ראש בסיטואציה במהלכה מכוון שודד רעול פנים באקדח (ובמקרה זה, מה שנחזה להיות אקדח) לעבר הגוף תוך אמירה מפורשת שמדובר בשוד. מנגד, יש ליתן משקל לטענות בא כוח הנאשם, ככל שהן מכוונות לעניין רמת הענישה, בהפנותו לכך כי פוטנציאל הנזק לא היה משמעותי שכן לא היה מדובר באקדח אמיתי וכן בצינו כי משנתקלו השודדים בהתנגדות מצד המתלונן, נשאו רגליהם וברחו. בהיעדר ראיות לסיבה שהובילה את השניים לעשות כן, אצא מנקודת הנחה, לטובתם, כי

הדבר היה מתוך בחירתם שלא להפעיל אלימות של ממש כנגד המתלונן. לכן, המתחם שייקבע בעניינו של הנאשם, במקרה קונקרטי זה, יהיה נמוך במקצת מזה שהיה נקבע במקרה שהנאשם היה משלים את העבירה, הגם שעל פי הדין העונש על ניסיון זהה לזה של העבירה המוגמרת.

לעניין מדיניות הענישה הנוהגת, כל צד הפנה לפסיקה מגוונת. זו שהוגשה על ידי המאשימה הביאה ברובה מקרים חמורים מבעניינו וזו שהוגשה על ידי הנאשם הביאה "מקרי קצה" לקולא, אם בהקשר לנסיבות ביצוע העבירות ואם בנוגע לנתוני הנאשמים. כך, בפסיקה שהובאה על ידי המאשימה נכלל ת.פ. (מחוזי חיפה) 16975-04-15 **מדינת ישראל נ' כהנא** (11.10.15) שם דובר על ניסיון שוד סניף דואר שבוצע בעזרת סכין, כאשר פוטנציאל הנזק לגביו משמעותי יותר מעניינו. הנאשם באותו מקרה נופף עם הסכין לעבר אחד מהעובדים וכן דפק בעזרתו על הדלפק כדי "להבהיר כוונותיו". נקבע מתחם שבין 18 חודשי מאסר ל 4 שנים ונקבע עונש של 26 חודשים, בשים לב לעבר פלילי מכביד, תסקיר שלילי והעובדה כי מטרת השוד היתה רכישת סמים על רקע התמכרות הנאשם לסמים. גם במקרה שנדון בע"פ 7053/13 **ניזרי נ' מדינת ישראל** (15.1.14) דובר במי שניסה לשדוד בחצות הליל שתי קטינות שהלכו לבדן בשכונת מגוריהן באופן שכיוון אקדח צעצוע לעבר אחת מהקטינות, דרך אותו ודרש ממנה כסף ומכשיר טלפון. סבורני כי נסיבות אותו מקרה חמורות מעניינו של הנאשם שבפנינו, ואכן בעניין ניזרי נקבע עונש כולל של 34 חודשי מאסר (כולל הפעלה בחפיפה חלקית של מאסר על תנאי), בשים לב, מחד, לכך כי האירוע בוצע מספר ימים לאחר שחרורו ממאסר קודם, ומנגד לנוכח נתוני האישיים שחייבו התחשבות ומצבו הנפשי הבעייתי. לגבי הפסיקה שהובאה על ידי הנאשם - בע"פ 452/14 **דבוש נ' מדינת ישראל** (3.4.14) שדד המערער מתדלק בתחנת דלק באמצעות אקדח צעצוע שהצמיד לראש המתדלק. המתחם נקבע בין שנה ל 3 שנות מאסר, ובשים לב לנתוני הנאשם (צעיר שביצע את המעשה כשהוא קצת למעלה מ 18 שנים) וכן ההליך הטיפולי-שיקומי הארוך בו לקח חלק והמלצות שירות המבחן, סטה בית המשפט לקולא מטעמי שיקום מהמתחם וגזר את עונשו למאסר לריצוי בעבודות שירות וצו מבחן. ברור כי לא ניתן ללמוד דבר מהענישה הקונקרטית בעניין דבוש, הגם שניתן להסתמך על המתחם שנקבע, בשינויים המחויבים. בת.פ. (מחוזי ירושלים) 40251-12-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** (24.12.14), הורשע הנאשם בשני מקרי שוד של סניפי בנק באמצעות אקדח צעצוע שנחזה אמיתי. עונשו של הנאשם נקבע על 9 חודשי מאסר בשים לב לנתוניו, נסיבות חייו וכן המלצת שירות המבחן וההליך הטיפולי אותו עבר. לא זו אף זו - במסגרת ערעור על חומרת העונש אותו הגיש הנאשם, הופחת העונש ונקבע על 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, וזאת בהסכמת המאשימה, בשים לב להמלצת שירות המבחן ולנוכח "הליך שיקומי יוצא דופן" (ע"פ 895/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (14.3.16)). יוצא, כי גם מקרה זה אינו רלוונטי לעניינו.

ננטוש אם כן את "מקרי קצה" ונפנה למקרים, שגם אם אינם תואמים לחלוטין את נתוני המקרה שבפנינו, ניתן ללמוד מהם אודות רמת הענישה הנוהגת.

בע"פ 7240/13 **סבהט נ' מדינת ישראל** (18.5.14) הורשע המערער בשוד בנסיבות מחמירות לאחר ששדד מתדלק בתחנת דלק בכך שנכנס לחדר פנימי בתחנה כשהוא חובש כובע גרב, הצמיד כלי חרס לצווארו של המתדלק, נטל ממנו 300 ₪ ומכשיר טלפון וברח מהמקום. הערכאה הדיונית קבעה מתחם ענישה בין שנה ל 3 שנות מאסר בפועל ועל המערער נגזר עונש של 18 חודשי מאסר בפועל (בן 20, סבל מבעיית התמכרות לאלכוהול, הביע רצון להשתקם, נטל אחריות על מעשיו). הערעור על חומרת העונש נדחה.

בת.פ. (מחוזי חיפה) 40232-03-16 **מדינת ישראל נ' שלומוב ואח'** (25.9.16) שדדו שני הנאשמים, באיומי מוט ברזל, זוג ששהה במבנה נטוש ועסק בצילומים. נקבע מתחם שבין 18 ל 36 חודשים, תוך שניתן דגש לכך כי האירוע היה ממושך באופן יחסי והתרחש במבנה נטוש ומבודד. הנאשם העיקרי נדון ל 28 חודשי מאסר וכן הופעל במצטבר מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים (ניהל חלק מההליך, עבר פלילי מכביד), בעוד ששותפו, שחלקו היה קטן באופן יחסי, נדון ל 18 חודשים. ערעור שהגיש האחרון על חומרת העונש התקבל באופן שהתקופה קוצרה ל 15 חודשי מאסר משום נתוניו האישיים (ע"פ 5753/17 **פלוני נ' מדינת ישראל** (11.3.18)).

בע"פ 1326/14 **מחאג'נה נ' מדינת ישראל** (2.6.14) נדון עניינו של מי שהורשע בשוד סניף דואר בעזרת אקדח דמה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם של בין 18 ל 42 חודשי מאסר וגזר עליו עונש של 24 חודשי מאסר (נעדר עבר פלילי, הודה במיוחס לו).

בע"פ 9079/16 **מיארה נ' מדינת ישראל** (9.3.17) הורשע המערער בשוד חנות נוחות בתחנת דלק באמצעות אקדח דמה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם של בין 18 ל 36 חודשים וגזר על הנאשם 20 חודשי מאסר. בית המשפט העליון דחה את הערעור בציינו כי: **"חומרתם של המעשים שבהם הודה המערער היא רבה. בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתה של עבירת השוד ועל הצורך להחמיר בעונשו של מי שמבקש להשיג רווח קל בדרך עבריינית, תוך פגיעה באנשים תמימים הנקרים בדרכו כמו גם בסדר הציבורי ובתחושת הביטחון של הציבור כולו . . כן הוטעם בעבר כי חומרה זו עומדת בעינה אף כשברשות מבצע העבירה אקדח דמה בלבד, וזאת בשל האימה האוחזת בקורבנות המעשה עת מופנה כלפיהם כלי הנחזה לנשק אמיתי . . ."**

לאור כל האמור לעיל, אני קובע את מתחם העונש ההולם בין 12 ל 36 חודשי מאסר. המתחם בנוגע לעבירת הסמים נע ממאסר על תנאי לתקופת מאסר קצרה ובכל מקרה העונש שייגזר יהיה כולל.

לא מצאתי כי יש מקום לחרוג מהמתחמים לעיל לקולא או לחומרה.

לענין העונש שיושת על הנאשם, יש להביא בחשבון את הנסיבות שאין קשורות בביצוע העבירה.

כאמור, הנאשם הורשע על בסיס הודייתו בעובדותיו של כתב אישום מתוקן. יש לזקוף לזכותו את העובדה שמדובר באדם צעיר יחסית, שלקח אחריות על מעשיו, הודה והביע חרטה. עוד נתתי משקל לנתונים שהועלו על ידי בת זוגו של הנאשם בנוגע לתא המשפחתי. מנגד, לא ניתן להתעלם מעברו הפלילי המכביד יחסית של הנאשם. מדובר במי שנדון, כאמור, ל 4 תקופות מאסר בפועל (אחת מהן בחופף למאסר שכבר ריצה ולכן מדובר "רק" ב 3 תקופות מאסר - של 21, 18 ו 16 חודשי מאסר). מרבית הרשעותיו הינן בעבירות רכוש וסמים, כאשר המאסר האחרון (לתקופה של 16 חודשים) נגזר עליו בשנת 2013. יחד עם זאת, נתתי דעתי לכך כי מרבית הרשעותיו הינן מהתקופה בה שהה באזור הדרום. בת זוגו מסרה, כאמור, כי מאז נישואיהם לפני מספר שנים הם עברו להתגורר בטירת הכרמל ומאז עבד הנאשם ולא הורשע (למעט החזקת סמים לצריכה עצמית בגינה נדון למאסר על תנאי).

לאור כל האמור, סבורני כי תקופת המאסר בפועל צריכה לעמוד על 14 חודשים.

עמוד 5

20. סוף דבר, אני משית על הנאשם את העונשים הבאים:

- 14 חודשי מאסר בפועל, וזאת החל מיום מעצרו - 25.12.17.
- הנני דן את הנאשם למאסר לתקופה של 12 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת רכוש מסוג פשע.
- הנני דן את הנאשם למאסר לתקופה של 4 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת רכוש מסוג עוון.
- פיצוי למתלונן בסכום של 3,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 1.10.18. הסכום יועבר באמצעות מזכירות בית המשפט או המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, ואל לנאשם ליצור קשר עם המתלונן, ישיר או עקיף.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן היום, א' סיוון תשע"ח, 15 מאי 2018, בנוכחות הצדדים.